

7 Pleie og omsorg

1. Introduksjon

Ramme 7 omfattar einingane Valderøy omsorgsdistrikt, Vigra, Giske og Godøy omsorgsdistrikt og eining Meistring og psykisk helse. Ramme 7 har også eit ansvarsområde knytt til kjøp av tenester Øyeblikkeleg hjelp døgntilbod, avdeling smittevern og utskrivingsklare brukarar.

Einingane yter tenester med heimel i helse- og omsorgstenestelova.

Driftsbudsjett - kommunedirektøren sitt forslag

Alle tal i heile 1 000 kroner

Teneste	7 Pleie, omsorg og sosial	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
2330	FOREBYGGANDE ARBEID, HELSE- OG SOSIAL	3 288	0	0	0	0	0
2340	AKTIVISERING AV ELDRE OG FUNKSJONSHEMMA	3 275	3 688	4 044	4 044	4 044	4 044
2343	KJØKKEN (MAT TIL HEIMEBUANDE)	1 036	1 605	1 172	1 172	1 172	1 172
2412	PSYKISK HELSEVERN	2 432	2 700	2 919	2 919	2 919	2 919
2430	TILBOD TIL PERSONAR MED RUSPROBLEM	1 571	1 581	1 716	1 716	1 716	1 716
2530	PLEIE, OMSORG, HJELP I INSTITUSJON	9 491	9 484	10 473	10 445	10 445	10 445
2531	INSTITUSJONSKJØKKEN	345	402	422	422	422	422
2540	PLEIE, OMSORG, HJELP TIL HEIMEBUANDE	50 823	47 329	50 738	50 531	50 531	50 531
2541	BUFELLESSKAP PSYKIATRI VALDERØY	10 101	10 772	11 739	11 622	11 622	11 622
2543	AVLASTNING	14 778	17 842	14 938	14 938	14 938	14 938
2544	BRUKERSTYRT PERSONLEG ASSISTENT	5 111	7 202	6 443	6 443	6 443	6 443
2545	RESET BUFELLESSKAP - DRIFT	9 671	9 825	11 676	11 676	11 676	11 676
2546	GISKE OMSORGSSENTER	27 390	26 563	29 935	29 935	29 935	29 935
2547	Godøy Bukollektiv	7 818	8 253	9 479	9 479	9 479	9 479
2548	BUFELLESSKAP FUNKSJONSHEMMA	29 059	27 449	24 539	24 539	24 539	24 539
2549	KVARDAGSREHABILITERING OG VELFERDSTEKNOLOGI	848	1 179	806	806	806	806
2650	OMSORGSBUSTADAR	4	0	0	0	0	0
Sum ramme 7 Pleie, omsorg og sosial		177 041	175 873	181 039	180 686	180 686	180 686

Giske kommune har tre omsorgssenter. Giske omsorgssenter (40 heildøgns plassar), Vigra omsorgssenter (21 heildøgns plassar) og Godøy og Alnes bukollektiv (12 heildøgns plassar). Alle driv bukollektiv-drift med unntak av 8 institusjonsplassar ved Vigra omsorgssenter. Samla har kommunen 76 heildøgns plassar. Den største tenesta er heimebasert teneste som blir gitt både i bukollektiv og i heim til brukar. Kommunen har eige storkjøkken som leverer effektive tenester både til omsorgssenter, til eigen heim, møtemat og liknande. Giske kommune har bufellesskap til

menneske med utfordringar innan psykisk helse og rus (Løkevegen, 10 heildøgns plassar), og bufellesskap til menneske med nedsett funksjonsevne, (Gudmundvegen, Skomakarvegen, Reset, med til saman 15 heildøgns plassar), avlastningsbustad/barnebustad på Godøya (2 plassar, etablert i 2022) og dagtilbod (Kingelveven) til menneske med nedsett funksjonsevne. Kommunen har dagtilbod ved Giske omsorgssenter og dagtilbod for demente ved Vigra omsorgssenter.

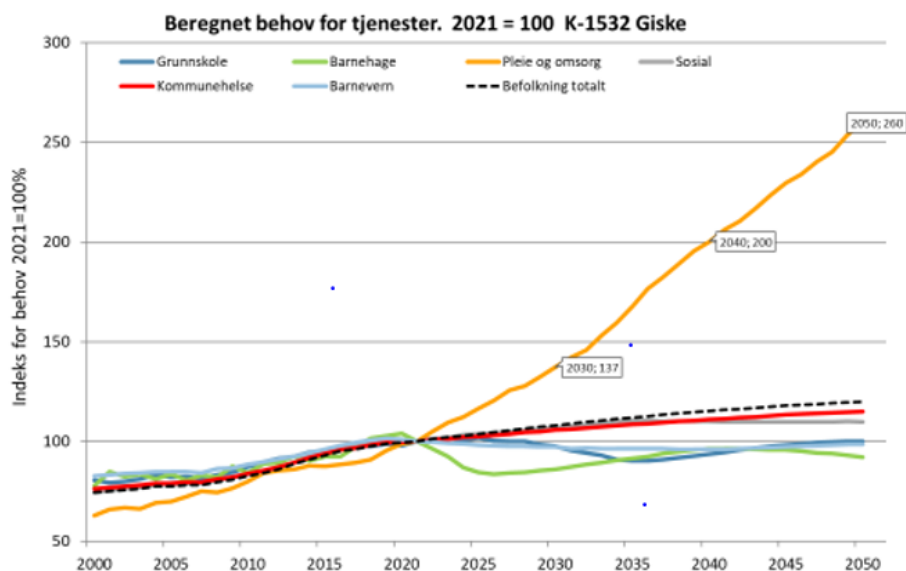
Strategi bu- og tenestetilbod helse og omsorg 2050, vedteke i Giske kommunestyre juni-22, vert viktig for å møte veksten og nødvendig utvikling innan helse og omsorg.

Kommunestyret har vedteke følgjande overordna strategiar:

- Heilskapleg bustadpolitikk for rett teneste, meistring og trivsel
- Heilskapleg tenesteutvikling
- Samskapingskommunen Giske

Sjå [Strategi bu- og tenestetilbod helse og omsorg 2050](#) for meir informasjon.

Samfunnet står overfor store endringar og framtidsbiletet viser at dagens lokalisering, organisering og drift av tenestene ikkje vil vere berekraftig i framtida. Endringar i demografi, oppgåver, forventningar, digitalisering og teknologiske løysingar vil vere store og skje i eit raskare tempo enn tidlegare. Kommunen må ha strategiar og plan for å møte dette. Framskrivningane viser at behovet for pleie og omsorgstenester vil auke med 150% om vi held fram med å yte tenester på same måte som i dag. Kommunen vil verken ha økonomi eller hender nok til å imøtekomme dette. «Å vekse smartare» vil kreve ei heilskapleg tilnærming og eit tett samarbeid mellom politikk, administrasjon og kommunen sine innbyggjarar.

► Figuren viser framtidig behov for tjenester i Giske kommune som helhet om tjenestene leveres i samme omfang i framtiden som i dag per aldersgruppe. Framskrivningen er basert på SSB sitt MMMM alternativ juni 2020.

► Pleie- og omsorgsområdet vil måtte forvente en kostnadsøkning på 37 % i 2030 om tjenestene utføres i samme omfang som i dag per aldersgruppe basert på SSB sin forventninger om beboere i kommunen. I 2040 forventes det at veksten er på 100 % mot dagens nivå. Dette forklares i stor grad med forventet vekst i den eldre delen av befolkningen.

► Kommunen har hatt en økning i innbyggere og forventer fortsatt befolkningsvekst. Dette påvirker behovet for kommunale tjenester.

Tenesteutvikling er eit kontinuerleg arbeid og kommunen må ta inn over seg at endringar er ein del av kvardagen. Tenestene vert i stor grad påverka av samfunnsutvikling, demografi, nasjonale føringar, overføringar av oppgåver og endringar innan spesialisthelsetenesta. Det inneber mellom anna at kommunane i større grad må ruste seg for å ha meir spesialisert kompetanse i tenestene og handtere meir lokalt og nær brukaren. Knappleik på personell framover gjer mellom anna at det i større grad må nyttast nye arbeidsmetodar og digitale løysingar i møte med brukarane.

Velferdsteknologi er ei nasjonal satsing og ein ser store menneskelege og økonomiske fordelar ved at det i større grad vert nytta i helsetenestene. Det er forventa at den tverrfaglege måten å jobbe på i samspel med teknologiske løysingar skal gi store positive effektar både på tenestekvalitet, effektivitet og økonomi.

I dag er 4 % av innbyggjarane 80 år eller eldre, framskrivinga viser 6,8 % i 2040. Om lag 28 % av innbyggjarane er i gruppa 0-20 år, det viser at vi har ei relativt ung befolkning. Vi må vere budde på utfordringar innan denne gruppa. Framskrivinga viser at vi framover vil ha relativt store grupper i alderen 30-54 år og 74-84 år. Kartleggingar som er blitt gjort i kommunen viser at vi har særleg vekst og utfordring når det gjeld tenestetilbod til demente og til barn og unge med særlege behov.

Strategiane skal bidra til at Giske kommune når mål om å ha likeverdige og heilskaplege tenester av god kvalitet som er lett tilgjengelege for alle. Kommunen skal ha helsefremjande, trygge og gode oppvekstvilkår for barn og unge, og vere eit aldersvennleg samfunn der den einskilde har ein meningsfull og helsefremjande kvardag, høg grad av sjølvstende og moglegheit for deltaking i samfunnet. Kommunen må vere i stand til å levere gode og målretta tenester innan tilgjengelege

rammer, samtidig tilpasse kommunen sine utgifter til eit bærekraftig nivå. Strategiane skal bidra til at det vert skapt bevisstheit rundt den positive helseeffekten som ligg i deltaking, aktivitet og mestring.

Kommunen må auke bruk av tiltak med helsefremjande effekt, slik at kommunen kan bidra til innbyggjarane sin livskvalitet og helse lengst mogleg. Strategiane skal også skape bevisstheit rundt at helse- og omsorgstenestene i ulik grad grip inn i tenestemottakar sitt liv, og viktigheita av å gi tenester på rett nivå for å oppretthalde funksjonar og ikkje redusere dei. Berekraftsmåla skal følgje oss i alt vi gjer.

Det er berekna refusjon for 13 brukarar på til saman 22,8 mill i 2023. Dette utgjer 18 % av budsjetttramma for omsorg, dette inkludert driftstiltaka.

Årsak til endringar frå budsjett 2022 til budsjett 2023 med om lag 5 mill, 3 %:

- Løns- og prisvekst

Driftstiltak ramme 7, 2023:

- Ramme 7: Fellestiltak pleie og omsorg kr 9,832 mill.
- Ramme 7: Meistring og psykisk helse kr 12,1 mill

Ramme 7 har til saman driftstiltak på kr 22 mill i 2023. Auka i budsjettet frå 2022 til 2023 dekkjer ikkje lønsveksten innan området. Nødvendig omstilling som ligg i driftstiltaka vert svært krevjande å gjennomføre. Mange er involvert, både leiarar på alle nivå, tillitsvalde, tilsette og stab. Kommunikasjon og informasjon ut til innbyggjarane vert viktig. Omstillinga fordrar også eit omfattande haldnings- og kulturarbeid og tett samarbeid mellom politikk og administrasjon. Grunna den økonomiske situasjonen innan rammeområdet, med stort meirforbruk i 2022, fordrar det å omstille drifta i eit raskare tempo med effekt allereie i 2022, vidare i 2023 og varig effekt framover.

7.1 Utfordringsbilde

- Demografiske endringar og den økonomiske situasjonen gjer det utfordrande å yte lovpålagde tenester.
- Lav grunnbemanning i tenestene gjer at vi står i fare for å ikkje klare å levere nødvendig helsehjelp. Auka sjukefråvær og vanskeleg å rekruttere til stillingane.
- Auke i tal barn og unge med særlege behov. Det er kartlagt om lag 50 barn med ulike utfordringar som vil trenge bu- og tenestetilbod innan ei viss tid. Rapport Det er vanskeleg å

planlegge då vi ikkje veit kor tid hjelpebehovet slår inn.

- Risiko for nye brukarstyrt personleg assistent-brukarar, auka behov for avlastning og tenester til menneske med nedsett funksjonsevne. Behovet er svært lite føreseieleg og vanskeleg å planlegge for, då brukarane kan kome på kort varsel og kan ha behov for store ressursar. Innan omsorg er dette den største økonomiske risikoen.
- Auke i tal demente. I snitt er det registrert 53 nye brukarar i året sidan 2016. [Rapport](#)
- Oppgåveoverføringar frå andrelinjetenesta gjer at brukarane kjem tidlegare heim og er dårlegare enn før. Vi må i større grad yte spesialiserte tenester innan somatikk, psykiatri og rus.
- Rekruttering av helsepersonell, særleg sjukepleiarar og vernepleiarar, og rekruttering av gode leiarar er spesielt utfordrande
- Auka press på [avlastningstenesta](#) og korttid- og langtids plassar.
- Stor auke i tal på brukarar innan psykisk helse og rus-tenesta,

7.2 Moglegheiter og fokusområder

- Strategi bu- og tenestetilbod helse og omsorg 2050. Operasjonalisering av strategiane.
- Omstillingsprosjekt: Pleie og omsorgstenester i takt med framtida
- Omstillingsprosjekt: Meistring og psykisk helse
- Tydelige tildelingskriterier til dei ulike nivåa i omsorgstrappa
- Styrkje heimebasert og ambulant teneste
- Fokus på tidleg innsats, lavterskeltilbod og vidareutvikle dagtilboda
- Samarbeid på tvers, mellom tenester og einingar
- Styrkje bruk av velferdsteknologi, sjølvhjelpsverky, digitale løysingar
- Styrkje bruk av kvar dags rehabilitering
- Fortsetje å søkje tilskot/midlar til utviklingsarbeid og styrking av tenestene
- Leiarutvikling

7.3 Tenesteområder, tal brukarar

Tenesteområder	Tal brukarar 2019	Tal brukarar 2020	Tal brukarar 14.10.2021	Tal brukarar per 14.10.2022
Storkjøkkenet	182	192	178	174
Heimesjukepleie	307	321	300	299
Brukarstyrt personleg assistent	8	9	10	11
Aktivisering av eldre og funksjonshemma, dagtilbod	70	59	51	60
Praktisk bistand	211	215	187	177
Bukollektiv korttid/langtid	98	134	105	109
Rehabilitering	44	35	36	29
Psykisk helse- og rusteneste	259	263	230	236
Løkevegen bufellesskap	13	13	12	11
Avlastning barn	13	15	12	7
Støttekontakt	63	60	58	55
Bufellesskap for funksjonshemma	14	15	15	15
Institusjon	11	13	11	10
Avlastning eldre	5	4	1	6
Psykisk helse barn/unge	103	73	59	74

7.4 Oversikt tal brukarar i perioden 2011-2022

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	19.1
Brukarar med tenester	462	448	466	500	510	531	734	878	946	951	929	
Tal tenester	1 690	1 760	1 923	2 185	2 185	2 506	2 820	3 199	3 626	3 675	3 716	
Tal vedtak										732	952	
Tal e-meldingar	0	0	2 283	9 201		14 186	14 374	16 605	16 585	18 346	21 535	

E-meldingar er kommunikasjonsplattforma mellom helseføretaket, kommunen og fastlegane.

Timetal tenester tildelt

Teneste	Per 25.10.19	per 25.10.20	Per 25.10.21	Per 31.12.21	Per 14.10.22
Brukarstyrt personleg assistanse, tal brukarar	8	7	10	10	11
Brukarstyrt personleg assistanse, timetal per veke	247	225	360	360	362
Praktisk bistand/opplæring, tal brukarar	136	138	117	122	112
Praktisk bistand/opplæring, timetal per veke	2 768	2 829	2 378	2 716	2 308
Heimesjukepleie, tal brukarar	205	195	150	200	219
Heimesjukepleie, timetal per veke	2 402	2 138	2 114	2 202	2 113

7.5.1 Oversikt tal årsverk pleie og omsorg, ramme 7

Teneste	2020	2021	2022	2023
Valderøy omsorgsdistrikt	57,75	68,67	73,72	67,93
Vigra, Giske om Godøy omsorgsdistrikt	67,07	55,86	58,13	58,13
Meistring og Psykisk helse	67,4	69,95	77,13	77,13

Grunna omstilling i pleie og omsorgstenestene er det usikkert kor mange årsverk det vert i 2023 innan området.

KOSTRA, Helse og omsorg, 2021

Nøkkeltal	Enhet	Giske	Ulstein	Sula	Kostragruppe 01	Møre og Romsdal
Utgifter kommunale helse- og omsorgstenester per innbyggjar	kr	31 984	28 694	31 092	33 895	37 105
Årsverk helse- og omsorg per 10 000 innbyggjar	Årsverk	282,1	298,2	314,5	335,8	365,0
Netto driftsutgifter til omsorgstenester i prosent av kommunens samla netto driftsutgifter	Prosent	33,6	31,1	35,5	35,9	38,3
Andel brukarretta årsverk i omsorgstenesta med helseutdanning	Prosent	80,0	78,1	76,8	79,4	77,6
Årsverk per brukar av omsorgsteneste	Årsverk	0,84	0,45	0,49	0,5	0,57
Andel innbyggjarar 80 år og over som brukar heimeteneste	Prosent	33,5	37	43,8	50,2	48,0
Andel brukarar av heimeteneste 0-66 år	Prosent	33,1	53,6	48,9	50,2	48,0
Andel innbyggjarar 80 år og over som er beboar på sjukeheim	Prosent	1,6	5,8	2,2	9,7	11,3
Andel brukartilpassa einarom med eige bad/wc	Prosent	100	100	100	93,8	94,6
Utgifter per oppholdsdøgn i institusjon	Kr	4 353	4 812	6 457	4 459	4 300
Legetimar per veke per bebuar i sjukeheim	Timar	0,54	0,60	1,02	0,56	0,58
Andel innbyggjarar 67-79 år med dagaktivitetstilbod	Prosent	0,75	1,14	1,0	0,85	0,78

7.6 Styringskort

Fokusområde	Mål	Måleindikator	Resultatmål 2023
Brukarar og tenesteutvikling	Pleie og omsorgstenester i takt med framtida	Gjennomføre tiltak innan Leanprosjektet Pleie og omsorgstenester i takt med framtida og Meistring og psykisk helse. Venteliste heildøgns plassar, kostnader utskrivingsklare brukarar ved helseføretaket. Tal brukarar og tal tildelt tenester.	Dekningsgrad heildøgn 16% . Styrking av heimebaserte tenester, tydeleg nivåinndeling. Tydleg at tenestene arbeider meir ambulant. Alle vedtak vert gjennomgått. Tildelingskriterier for dei ulike tenestene.
	Nærvær 93%	Sjukefråværs-statistikk. Jobbe kontinuerleg med nærværstiltak.	93%
	Vi klarer å rekruttere nødvendig kompetanse.	Oversikt stillingar og funksjonar.	Vi klarer å rekruttere og har rett kompetanse på rett plass
Økonomi	God økonomistyring	Avvik i % av vedtatt netto driftsramme. Månadleg rapportering	≤ 0